

Vlaamse Stichting
VERKEERSKUNDE

Ringeling

nieuwsbrief van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde Stuurgroep Onderwijs

Verkeersouders

Uit onderzoek blijkt dat veel ouders ontevreden zijn over de veiligheid in de schoolomgeving. Om die reden is er in veel scholen en ouderverenigingen al een werkgroep verkeer werkzaam. Zij zijn het die zich engageren om initiatieven te nemen ten voordele van de verkeersveiligheid van de kinderen.

Deze geëngageerde vrijwilligers verdienen bijzondere aandacht, want zij zijn de veldwerkers die de problemen aan de basis helpen aanpakken. Om hen in deze taak te ondersteunen, lanceert de Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV) het project 'Verkeersouders'.

Op dinsdag 26 oktober 2004 stelde Vlaams minister van mobiliteit, sociale economie en gelijke kansen Kathleen Van Brempt de video 'Kinderen hebben eigen spelregels' voor. Voor verkeersouders is deze educatieve verkeersfilm een ideaal instrument om andere ouders te sensibiliseren zodat zij meer oog hebben

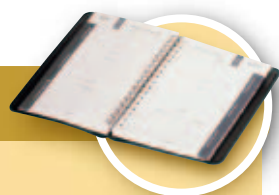

voor kinderen in het verkeer. Want als we het verkeer veiliger willen maken, dan moeten we hun verkeerswereld beter leren begrijpen en ons gedrag aanpassen aan dat van de hen. 'Kinderen hebben eigen spelregels' brengt de onberekenbare verkeerswereld van de kinderen in beeld en roept volwassenen op om in hun verkeersgedrag meer rekening te houden met jonge kinderen. De video is vanaf 1 november 2004 te koop bij de VSV voor 12 euro (exclusief verzendingskosten).

Begin 2005 rolt ook het startboek voor verkeersouders van de drukpers. Vanaf dan brengen we jaarlijks de verkeersouders samen om nieuwe zaken voor te stellen en om hen met elkaar in contact te brengen. Zo kunnen ze schitterende ideeën uitwisselen. Op die manier wordt elke verkeersouder een belangrijke troef voor de school, maar tevens een onmisbare schakel in het Vlaams netwerk van verkeersouders.

Voor meer informatie kan je terecht bij de Vlaamse Stichting Verkeerskunde, tel 015 44 65 50, e-mail: info@verkeerskunde.be, www.verkeerskunde.be

Agenda

24 november:

Nascholing voor leerkrachten over de dode hoek van vrachtwagens (Kortrijk).
info: Provinciale Mobiliteitsdienst West-Vlaanderen (An Paepe), 050 40 34 37

1, 6 en 8 december

Gratis presentatievoorstellingen van Boemkrasj voor kleuterleiders(sters), onderwijzers (1ste graad) en directies.
Info: www.lrvproducties.be

3-7 februari:

Expo-Velo 2005. Tweejaarlijkse internationale fietsbeurs in Brussel (Heizel).
– info: www.expo-velo.be

En de winnaar is...

De Vlaamse Stichting Verkeerskunde lanceerde dit najaar voor de eerste keer de actie 'Veilig Schoolbegin'. Alle Vlaamse basisscholen, gemeenten en politiezones werden aangespoord om mee te werken aan een veilige start van het nieuwe schooljaar. De actie is ondertussen voorbij, maar nog niet helemaal afgerond. Aan de actie was immers ook een wedstrijd verbonden. Onze medewerkers hebben in gans Vlaanderen heel wat affiches gespot. Een duidelijk teken dat jullie begaan zijn met verkeersveiligheid in de schoolbuurt. Helaas kan niet iedereen in de prijzen vallen. De lijst met de winnaars kan je terugvinden op onze website www.verkeerskunde.be.

Aangezien het grote succes zal de actie volgend jaar zeker herhaald worden. Langs deze weg willen we alvast iedereen bedanken die dit jaar heeft meegeholpen. Zonder jullie medewerking zou de actie niet geslaagd zijn. Bedankt!

Inhoud

Schoolvervoerplannen, sleutel tot de bereikbare school	2
Sensibiliseren? Hoe doe je dat?	2
VERKEERstraining+	2
Zichtbaarheid op de weg begint bij jezelf	3
Objectieve aansprakelijkheid	3
Fietscontroles	3
Keep it simple! Kegels	4

Schoolvervoerplannen, sleutel tot de bereikbare school

Steeds meer ouders brengen hun kinderen met de auto naar school. Een te grote parkeerdruk en auto-overlast is hiervan het gevolg. Een probleem dat niet gemakkelijk op te lossen is. Het schoolvervoerplan kan al een (gedeeltelijke) oplossing brengen.

Een schoolvervoerplan is een geheel van maatregelen dat er voor moet zorgen dat meer kinderen te voet, met de fiets of met het openbaar vervoer naar school komen. Het bestaat uit drie delen:

Knelpuntenonderzoek: je gaat op zoek naar de verkeersknelpunten in de schoolomgeving en op de schoolroutes.

Actieplan: je gaat op zoek naar educatieve en sensibiliserende acties die ouders en leerlingen moeten aanzetten hun verplaatsingswijze aan te passen en zich veiliger te gedragen in de schoolbuurt.

Evaluatie: zijn de maatregelen effectief geweest?

Scholen die in de buurt van een gewestweg liggen, kunnen voor de herinrichting van de schoolomgeving rekenen op subsidiëring door de Vlaamse Overheid. Dit staat beschreven in module 10, een module die de gemeenten kunnen opnemen in het mobiliteitsconvenant dat zij

afsluiten met het Vlaams Gewest. Voorwaarde is wel dat de betrokken school een schoolvervoerplan opstelt.

Met steun van de Vlaamse Overheid en in samenwerking met de Vlaamse ouderkoepels begeleidt de Vlaamse Stichting Verkeerskunde scholen, steden en gemeenten bij het opstellen van schoolvervoerplannen. Voor meer informatie kan je terecht op onze website: www.verkeerskunde.be

Sensibiliseren? Hoe doe je dat?

Autobestuurders sensibiliseren voor een veiliger verkeer is de dag van vandaag bijna een must. In deze rubriek geven we je dan ook graag leuke ideetjes en tips mee.

Beginnen bij het begin natuurlijk! De meest traditionele sensibiliseringsactie is die van het algemene briefje waarin je duidelijk maakt dat de school werk wilt maken van de verkeersproblemen. In het beste geval belandt dit papertje bij de ouders. Of de boodschap blijft hangen is een andere vraag natuurlijk. Blijven volhouden is echter de boodschap. Zoek naar varianten. Stel bijvoorbeeld een **contractje** op. Hierin verklaren ouders dat zij zich aan bepaalde regels zullen houden. Je kan het contractje meer bindend maken door er een stickeractie aan te koppelen. Ouders die het contract ondertekend hebben, laten dit zien door de sticker op hun auto te klevens. Zo zullen

ze zich al sneller aan hun afspraak houden.

Raadpleeg onze website voor een voorbeeld van zo'n contract: www.verkeerskunde.be
-> homepage/downloads

Heeft jouw school al een leuke actie ondernomen om de verkeersdruk te verminderen? Laat het ons weten! Goede voorbeelden houden we bij en proberen we zoveel mogelijk te verspreiden. Wie weet krijgt je activiteit navolging in heel Vlaanderen.

Voor een reactie kan je terecht bij de Vlaamse Stichting Verkeerskunde, contactpersoon: Veerle Van Engeland, Tel 015 44 65 52, e-mail: veerle.vanengeland@verkeerskunde.be

"te Voet, op Pedalen of Ingestapt" het kijk - denk - doe - verkeerspakket VERKEERSTRAINING+

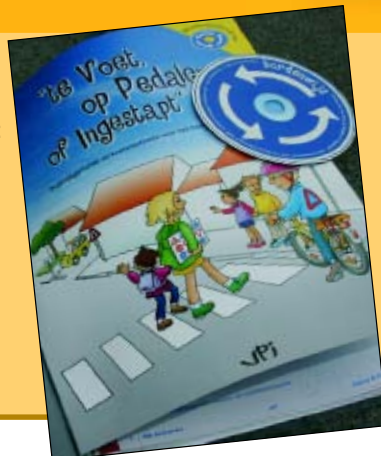
per graad, voor leraren basisonderwijs.

Methode voor praktijkgerichte verkeers- en mobiliteitseducatie, overeenkomstig de Belgische verkeerswetgeving. Kopieerbare lesfiches met bijhorende kleurenposters, toets, spel, doe-oefeningen, een reeks fietsoefeningen, verkeersbordenposters, een educatief verkeersganzenspel... met ringmap en CD-rom "BORDENWIJS" (bruikbaar in hoekenwerk).

Standaardprijs 15 euro. Vanaf 6 pakketten: **12 euro per pakket.** Verschijnt vanaf einde augustus 2004 in tweemaandelijke afleveringen.

VerkeersPedagogisch Instituut vzw. Spinnerstraat 29 8800 Roeselare ook te vinden op www.verkeervpi.be of te contacteren vt+@verkeervpi.be

Verkeers- nieuwtjes

Zichtbaarheid op de weg begint bij jezelf

De donkere en sombere herfst- en winterdagen komen eraan. Hoog tijd dus om extra aandacht te besteden aan de zichtbaarheid van alle – maar in het bijzonder de zwakke – weggebruikers. Niet alleen duisternis, maar ook regen en mist zijn een gevaar voor voetgangers en fietsers. Om de kans op ongevallen te verkleinen, moeten ze goed zichtbaar zijn wanneer ze de straat op gaan. Enerzijds door een goed functionerend voor- en achterlicht op de fiets en anderzijds door het dragen van heldere en reflecterende kledij. Om leerlingen en ouders hierop attent te maken kunnen er op school ver-

schillende leuke acties en/of activiteiten georganiseerd worden. Denken we bijvoorbeeld aan een fluo-week met als aanloop het ontwerpen van een heuse fluo-affiche en als afsluiter een miss en mister fluo verkiezing. Verder kan er in een verduisterd lokaal een zoektocht georganiseerd worden waarbij de kinderen (met of zonder lampje) op zoek gaan naar de antwoorden op een aantal vragen. Hierdoor zullen ze duidelijk het verschil zien tussen donker, licht, lichtgevend en fluorescerend materiaal. Ook in de lessen wiskunde kan er rond zichtbaarheid gerekend en 'gevraagstuk' worden. Begrippen

als reactietijd en remafstand kunnen op die manier perfect verduidelijkt worden. De herfstperiode is zeker ook de geknipte periode voor een fietscontrole en een fietswasbeurt. Controleer of de fietsverlichting goed werkt en laat de leerlingen de lichten en reflectoren goed afwassen. Want wanneer deze onder een laag stof, vuil of modder zitten, kunnen ze natuurlijk hun werk niet doen. Manieren genoeg dus om zichtbaarheid in het verkeer op een leuke wijze aan bod te laten komen. Want denk eraan: zichtbaarheid op de weg begint bij jezelf!

Objectieve aansprakelijkheid

In de winter vallen kinderen veel minder snel op dan in de lente en zomer. Hoe je aan de zichtbaarheid kan werken hebben we hierboven al besproken. Maar wat te doen indien er zich toch

een ongeval voordoet. Hoe zit het met de verzekering?

Bij een ongeval tussen een sterke weggebruiker (bus, auto, motor) en een zwakke weggebruiker (voetganger, fietser) wordt de zwakke weggebruiker STEEDS vergoed voor lichamelijke letsels, ook als de zwakke weggebruiker in de fout ging. Hij wordt enkel vergoed voor materiele schade als hij zelf niet aansprakelijk is voor het ongeval. De wet van de objectieve aansprakelijkheid is ook van toepassing voor passagiers in wagens omdat men ervan uitgaat dat een passagier enkel slachtoffer kan zijn van het ongeval, geen veroorzaker.

Bij een ongeval tussen twee zwakke weggebruikers, kan de eigen gezinspolis aangesproken worden.

Zie ook art. 29bis van de WAM van 21/11/1989 en in art. 39 van de modelovereenkomst (wet van 30/3/1994 houdende sociale bepalingen vervangen door wet van 13/04/1995 en de wet van 19/01/2001).

Fietscontroles

Een goed uitgeruste fiets is enorm belangrijk. Fietscontroles zijn dan ook heel nuttig. Maar soms zorgen deze controles voor enige frustratie. Het gebeurt immers dat stadswachten en/of politiediensten fietsen afkeuren die op het eerste zicht toch in orde lijken te zijn. Het gaat dan vooral om de witte reflectoren. Een woordje uitleg graag!

Fabrikanten mogen in principe alleen maar reflectoren verkopen die het merkteken 'B' dragen. Deze letter toont aan dat de reflectoren voldoen aan de technische vereisten (en dat zijn er heel wat) zoals die beschreven staan in het KB van 21 december 1983. In de praktijk moeten we spijtig genoeg vaststellen dat sommige fabrikanten ook andere reflectoren verkopen. Reflectoren die geen merkteken dragen en dus goedkoper zijn. Strikt volgens de wet begaan die mensen een inbreuk.

Tip

Bij het Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid (BIVV) kan je gratis fietscontrolekaarten en een goede handleiding aanvragen.

BIVV, Haachtsesteenweg 1405,

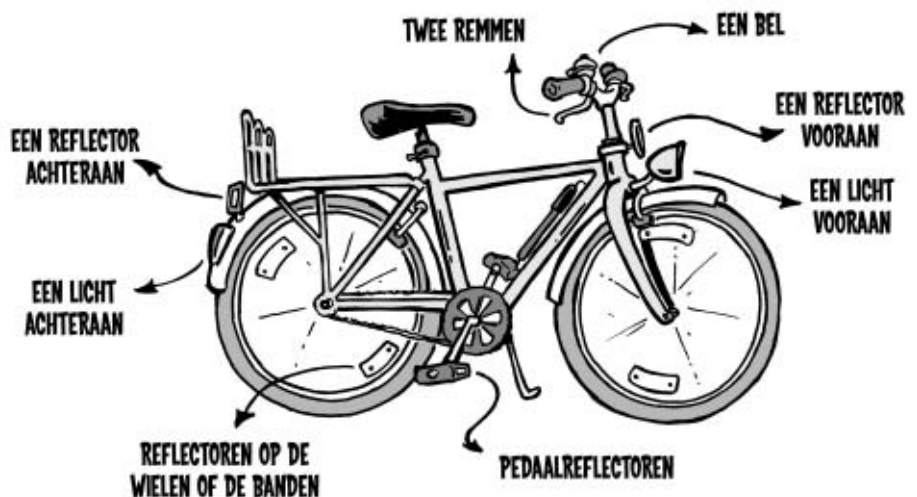
1130 Brussel,

Tel 02 244 15 11,

e-mail: info@bivv.be, www.bivv.be

Krijgen je leerlingen/kinderen een rode kaart omdat hun reflector niet in orde is? Bedenk dat de stadswacht of de agent er eigenlijk niets aan kan doen. Zij oefenen gewoon hun job uit. Je kan beter het probleem aankaarten bij de desbetreffende fietsenhandelaar.

Nog even dit: er zijn twee momenten waarop een fietscontrole bijzonder nuttig is. In de herfst, dus voor de winter, wanneer een fiets het hard te verduren krijgt en in mei, dus voor de zomer, wanneer er veel gefietst wordt.

Praktijkgerichte verkeerslessen vragen, net als elke ander les, een beetje voorbereiding. Toch mag het niet de bedoeling zijn dat er elke keer een uitgebreid parkoers wordt opgesteld. Op de

achterkant van de nieuwsbrief stellen we telkens een eenvoudig leermiddel voor waarmee je toch heel wat activiteiten kan opzetten.

KEEP IT SIMPLE! Balken, planken en latten

Wanneer een jong kind leert fietsen, gaat in een eerste fase alle aandacht naar het evenwichtsbehoud. Nadien gaat het zijn fietsvaardigheid en verkeersgedrag verder trainen om later als volleeerde fietser te kunnen deelnemen aan het verkeer. Balken,

planken en latten lenen zich uitstekend om verschillende vaardigheden onder de knie te krijgen. In je fietsvaardigheidsset mogen ze zeker niet ontbreken. Je voorziet ze best in verschillende lengtes, breedtes en diktes zodat kinderen van elke leeftijd ermee kunnen oefenen.

Tussen latten rijden

Met deze basisoefening worden kinderen stuurvast en leren ze koers houden. Hierin gradatie brengen kan zeer eenvoudig: leg de latten verder uit elkaar of dichter bijeen, geef een korte of lange aanloopafstand. Leg de latten op een recht stuk of vlak na een bocht, mooi in de rijrichting of wat schuin, ... Met 4 planken maak je een asverschuiving. Hiermee trainen kinderen een hindernis op de rijweg.

Over een plank rijden

Kleuters fietsen over een brede, dunne plank die niet te lang is. Laat het voor hen een bruggetje zijn over een diepe beek. In de lagere school wordt de plank stilaan smaller, langer en dikker. Gradatie breng je aan op dezelfde manier als in de vorige oefening.

Over een balk rijden

Geoefende, vaardige fietsers (zie 2de fietsbrevet) uit de derde graad zullen er wellicht in slagen om over een 5 m lange en slechts 15 cm brede balk te rijden. Niet over de rand rijden a.u.b.

Een wiplank

Van een plank maak je al snel een wiplank door een afgerond balkje te bevestigen aan de onderkant. Deze oefening is alleen bestemd voor vaardige fietsers met voldoende durf. Laat de kinderen een helm dragen en hou als begeleider een oogje in het zeil.

Over een afgeschuinde balk rijden

Deze balk is circa 3 m lang, 20 cm breed en 7 cm hoog langs de dikste zijde. Hij is overlangs afgeschuind en heeft een op- en afrit. Vaardige fietsers van de derde graad tonen dat zij niveaoverschillen in het wegdek de baas kunnen en een schuine stoeprand kunnen oprijden.

Een ladderplank

Niet elk wegdek ligt er even effen bij. Kinderen van de tweede graad hobbelen daarom met de fiets over een ladderplank van 40 cm breed. In de derde graad mag het wat smaller.

Met één band over een plankje.

Deze oefening is moeilijker dan je denkt. Je rijdt enkel met de voorste band over het plankje. De achterband mag het plankje niet raken. Omgekeerd is het nog moeilijker!

Over een springbalkje wippen.

Je trekt het voorwiel op en springt over het balkje. Het achterwiel rijdt gewoon over het balkje. De omgekeerde oefening hoeft hier niet. Dat laten we over aan veldrijder Sven Nijs!